הלכה · משנה תורה · מפרשים · יצחק ירנן · ספר קדושה

# יצחק ירנן על משנה תורה, הלכות שחיטה

רבי אליקים גאטינייו

**ספריית אור ברסלב** · or-breslev.co.il

# יצחק ירנן על משנה תורה, הלכות שחיטה

רבי אליקים גאטינייו

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/יצחק-ירנן-על-משנה-תורה-הלכות-שחיטה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

# תוכן העניינים

**פרק ד** ..... 4
הלכה יז ..... 4
**פרק יג** ..... 4
הלכה יט ..... 4

## פרק ד

### הלכה יז

**עיין** בספרי תועפות ראם דף ע"ד ע"א.

## פרק יג

### הלכה יט

**אסור וכו'**. **ואם לא שילח לוקה שאין עשה דוחה לא תעשה ועשה**. הנה נראה ברור דרבינו חולק אדברי ריב"א שהביאו התוס' בסוף חולין דלא לקי וכבר עשיתי סמוכות לדעת רבינו מהסוגיות וכמ"ש בחידושי להל' שופר פ"א קחנו משם ושוב אחר זמן רב נדפס ס' שער המלך וראיתי לו בהל' נדרים פ"ג סוף ה"ו דהרגיש מהסוגיות כמו שהרגשנו והוא מפרק לה ע"פ מ"ש התוס' שם במציעא יעו"ש מה שהקשה שם ותירץ דהכא סמיך על ותו מי דחינן איסורא ולקמן נמי עדיפא מינה משני יעו"ש וא"כ אף אנו נאמר כן לקושיא דידן אלו דבריו.

**והרואה** יראה דלמה שהקשה מדף ל"ב צריך לתרץ לדבריו דעדיפא מינה מתרץ וכו' דליכא שם ותו וכמ"ש בדף ל' יעו"ש אמנם מה יענה למה שהוספתי אני הדיוט להקשות מש"ס דחולין יעו"ש דשם לא שייך לתרץ דעדיפא מינה משני חדא דרב כהנא דתירץ תחילה לא צריכא דעבר ושקלה לאם נדחה בהניחא למאן דתני קיימו ולא קיימו וכו' ותו לר"י וכו' ובא מר בר רב אשי ותירץ בכגון שנטלה ע"מ לשלח וכו' ולמה לן כל הני דוחקי כיון דלדעת ריב"א לא קשה דנימא דאתא קרא למלקות ועוד דהאי תירוץ אחרון דמר בר רב אשי לא הונח אלא במ"ש מהו דתימא כיון דאסור בתשמיש המטה ליתי עשה דידיה וכו' וזה ניחא למ"ד דבימי חלוטו אסור בתשמיש המטה ברם למאן דשרי בימי חלוטו בתשמיש המטה יעו"ש במועד קטן דף ו' לא שייך לומר הך תירוץ וא"כ עדיפא מינה הוא לתרץ דאתא קרא למלקות וחזרה קושיא לדוכתא גם מה שתירץ עוד וז"ל ועוד אפשר לתרץ דתלמודא לאו אקרא פריך וכו' אלא התנא דברייתא וכו'.

**ולענ"ד** לא ניתן ליאמר דכיון דידע המקשן דקרא אתא למלקות מאי מקשה לתנא דברייתא אימא דהיא היא מ"ש התנא וכמ"ש דמשו"ה אצטריך קרא אף דלכתחילה לא צריך קרא אלא ללמד דאי עבר דללקיה. וע"פ האמור אין מקום למ"ש עוד דמדברי רבינו בהל' שחיטה אין ראיה דס"ל דלא כריב"א דשאני התם דכתיב תשלח אפי' לדבר מצוה אלו דבריו ז"ל וכי רבינו עשה גמ' חדשה דלפי דבריו אין זו כוונת הש"ס דאמר תשלח אפי' לדבר מצוה וללקי דא"כ מה מקום להקושיא אלא טעמא וכו' מאי קושיא אימא

דאתא קרא למלקות אלא ודאי גם בעלמא אי עבר מכח העשה עשה ול"ת לקי ומשו"ה שפיר קא מותיב טעמא וכו' נמצא רבינו ס"ל דלא כריב"א וק"ל.

**ומה** שהיה נראה לכאורה שהתוס' בקדושין דף ל"ד ד"ה מעקה חלוקין על ריב"א ליתא אלא יש לכוונם עם ריב"א במה שכתבתי שם בהל' שופר לאפוקי ממה שראיתי כעת להרב דברי אמת קונטרס ז' דף נ"ח שעשאם חלוקים עם ריב"א וכן הרב בשער המלך הל' נדרים פ"ג יעו"ש דליתא ולפ"ז שכתבנו שם דאפשר לכוון דבריהם עם ריב"א אין מקום למ"ש הרב דברי אמת שם וז"ל וא"ת מה יענה ריב"א על קושית התוספות שהקשו משריפת קדשים וכו' יעו"ש דהא שוין נינהו ריב"א עם התוס' דקדושין דודאי לכתחילה לא יעבור דהוי הלאו אלים ומשו"ה גם האשה אינה יכולה לשרוף קדשים אלא דאם עבר לא לקי וכמ"ש ריב"א אך לרבינו פ"ז דנזיר הט"ו יעו"ש לא קשה במה שהקשו התוס' משריפת קדשים משום דרבינו סובר דהנשים איתנהו בכל מצות עשה שהזמן גרמא דאיכא בהו לאו דלא כדעת התוס' וכמ"ש הרב פרשת דרכים בהגהותיו על החינוך וכמ"ש הרב דברי אמת גם בר מן דין יש לחלק דעד כאן לא כתב רבינו בנזיר דאתי עשה דתגלחת ודחי לא תעשה דנזירות משום דעשה דנזירות ליתי כלל בנדון זה וכבר חולל קדושתו משא"כ בשריפת קדשים דהא מיהא איכא עשה לגברי אלא דהנשים לא שייכי בעשה זה ולא חשיב כליתי לעשה כלל ודע דבהאי כללא דאתי עשה ודחי לא תעשה כתבו התוס' בעירובין דף ק' ד"ה מתן ד' דלא נאמר זה אלא כגון כלאים בציצית דאינו בא ע"י פשיעה אבל היכא דבא ע"י פשיעה כגון עירוב דמים דמידו היתה זאת וכיוצא דלאו מאליו בא אז לא אתי עשה ודחי לא תעשה ותמה עליהם מהרש"ש הביאו בשער המלך שם ממ"ש בזבחים דף צ"ז ת"ר כל אשר יגע בבשרה להיות כמוה שאם פסולה תפסל ופריך עלה וליתי עשה ונידחי לא תעשה ומשני וכו' ולפי דברי התוס' מאי קושיא הא הכא ע"י פשיעתו שנגע בשר קדש פסול בבשר קדש אחר אשר הוא בא לידי דחיית הלאו והיה יכול להתקיים עשה דאכילת קדשים בלא דחיית הלאו אם לא ע"י פשיעתו שנגעו ובלעו זה מזה והרי זה דומה להההיא שנתערבו מתן ד' במתן אחד והרב המחבר תירץ בחילוק היכא דחל הלא תעשה קודם הפשיעה להיכא דהעשה והלא תעשה באים בבת אחת אחר הפשיעה והיכא דחל הלא תעשה קודם הפשיעה אז לא אתי עשה ודחי לא תעשה כגון בעירוב דמים דקודם הפשיעה כבר חל לא תעשה דבל תוסיף יעו"ש בטוב טעם.

**ולענ"ד** איננו שוה תירוץ זה דא"כ בנותר דתני מתני' בפסחים דף פ"ג העצמות והגידים והנותר ישרפו בט"ז וכו' שאינן דוחין לא את השבת ולא את יו"ט ונותר הוא כמו שפי'

רש"י בשר פסח שנתרשלו באכילתו וניתותר והקשו עליו בש"ס ואמאי ניתי עשה ונדחי לא תעשה ואתמרו בה כמה תירוצים ומאי קושיא האי נותר הוא בפשיעה וכשמקיים העשה כבר חל הלא תעשה דמלאכת יו"ט מקדם וודאי הך קושיא היא לכולה מתני' גם קשה מסוגיית ביצה דף ח' ע"ב דאמר ודאי כי עביד כתישה אתי עשה ודחי לא תעשה וכו' והאי עשה דכסוי אתי אחר דחל לא תעשה דמלאכת יו"ט והוא בפשיעה דשחט ביו"ט והוה ליה לשחוט מאתמול אלא ודאי ליתי לחילוק זה גם קשה מש"ס דשבת דף כ"ד ע"ב על מתני' אין מדליקין בשמן שריפה ביו"ט מנא הני מילי וכו' ופרש"י דאי לא ממעט ליה קרא אית לן למימר ליתי עשה דבאש תשרופו וידחה את לא תעשה דכל מלאכה וכו' ואתמרו בה כמה תירוצים ומאי קושיא לא תעשה דמלאכת יו"ט חל קודם ואח"כ העשה דשריפת קדשים דבשעת שריפה כבר הוא יו"ט ואחר שנכנס יו"ט מקיים העשה וקיום העשה זה בא מכח פשיעה שנטמא שאם נזדרז עצמו בשמירתם לא נטמאה ומאי מקשו דליתי עשה ולידחי לא תעשה ומשני כמה תירוצים.

**ולעיקר** הקושיא נראה לענ"ד דלא כתבו התוס' כן אלא למ"ד ינתנו מתן אחת אבל למ"ד מתן ד' היינו טעמא דאתי עשה ודחי לא תעשה ובש"ס רצו לתרוצי עדיפא מינה גם אי יסבור כמ"ד דאתי עשה ודחי לא תעשה גם בפשיעה ודוגמא לזה תירצו התוס' פרק אלו מציאות דף ל' ד"ה הא וז"ל ולקמן נמי עדיפא משני דהוה דחי אפי' לאו ועשה אי לאו קרא וכו' ותירוץ התוס' היא דחוקה יותר מתירוצנו.